

Lokalt handlingsprogram

2019-2022

Liberalerna i Örebro kommun

**Örebro är platsen där
varje människa, oavsett
bakgrund, är fri att drömma
och skapa sin framtid i trygg
gemenskap med andra.**

Innehåll

INLEDNING	4
Liberalernas Örebro!	4
Örebro som liberal föregångskommun	5
1. BARN OCH UTBILDNING	8
1.1 Förskola	8
1.2 Grundskola.....	9
1.3 Särskola	11
1.4 Gymnasieskola	12
1.5 Universitetet.....	13
2. VÄLFÄRD HELA LIVET	14
2.1 Äldre.....	14
2.2 Funktionsnedsättningar.....	15
2.3 Socialpolitik.....	16
3. MILJÖ, KLIMAT OCH SAMHÄLLE	17
3.1 Stadsbyggnad	17
3.2 Trafik.....	18
3.3 Klimat och miljö	19
3.4 Landsbygd.....	20
3.5 Kultur.....	21
3.6 Fritid och idrott	22
4. VUXENUTBILDNING OCH ARBETSMARKNAD	23
Liberalism är vägen till egenmakt	23
5. NÄRINGSLIV	24
5.1 Jobb	24
5.2 Företagande.....	25
6. JÄMSTÄLDHET	26
7. CIVILA SAMHÄLLET	27
8. ALLAS LIKA VÄRDE	28
8.1 Diskriminering	28
8.2 Innanförskap för nyanlända.....	29
9. KOMMUNAL ORGANISATION	30
9.1 Nämndorganisation	30
9.2 Ekonomi.....	31

Inledning

LIBERALERNAS ÖREBRO!

I ett liberalt Örebro står individen och hennes drömmar i centrum. Vi är alla unika och har därför olika idéer om vad ett gott liv innebär.

För oss är det därför viktigt att varje människa får möjligheten och rättigheten att forma sin egen framtid och att växa till sin fulla potential.

Människor som vill utvecklas och skapa nytt ska ha chansen att göra det i Örebro. För dem ska politiken riva så många hinder som möjligt.

Men redan när vi föds finns det omständigheter som påverkar vår chans till ett gott liv. Det kan handla om bakgrund och kön, vår hudfärg eller funktionsnedsättningar. Kort och gott: Vi föds med ojämlika möjligheter att forma vårt eget liv.

För oss Liberaler är det här samhället kommer in. I vårt Örebro ska politiken stå upp för allas lika värde, utjämna skillnader och skapa möjlighet till förbättringar.

Vår vision och berättelse utgår från några grundläggande värden som är mycket viktiga för varje liberal:

- **INDIVIDEN I CENTRUM:**

I varje människa ser vi unika egenskaper och möjligheter. Och vi har stark tilltro till varje människans förmåga att själv forma sitt eget liv. Därför är det främst individen som är i centrum för vår politik, inte familjen eller andra grupperingar.

- **MÅNGFALD OCH JÄMLIKHET:**

För oss liberaler är olikheterna mellan människor en tillgång. Varje människa ska därför kunna vara sig själv, stå lika inför lagen och ha rätt att växa upp i ett samhälle fritt från förtryckande normer.

- **MEDKÄNSLA OCH ANSVAR:**

För oss är medkänsla, ansvar och solidaritet med din medmänniska en självklarhet. Ska vi bygga tillit och gemenskap i samhället måste vi ta ansvar för mer än oss själva. Det gäller både i Örebro och vidare ut i världen.

- **RÄTTVISA UTAN GLASTAK:**

I vårt Örebro hämmar vi inte människor som når långt av egen kraft. Hellre skapar vi möjligheter som gör att alla, oavsett startpunkt, kan nå så långt som just de har förmåga till.

I vår vision av ett liberalt Örebro är du fri att förverkliga alla dina drömmar så länge du inte hindrar din medmänniska från att göra detsamma.

ÖREBRO SOM LIBERAL FÖREGÅNGSKOMMUN

Örebro är en kommun som drar allt fler blickar till sig – dels för att vi växer så snabbt men också för att mycket som händer här är framåtsyftande och positivt.

Vi har ett universitet som växer snabbt och rankas högt för sina akademiska meriter. Kulturlivet i vår stad blomstrar och bjuder på publikdragande evenemang och festivaler. Miljöarbetet är i framkant och idrotten står stark i den nationella konkurrensen.

Små liksom stora företag söker sig till Örebro för att utveckla ny verksamhet, etablera kontor eller öppna lager. Man lockas både av stadens många fördelar liksom vårt unika läge i landet.

Det är därför inte konstigt att allt fler väljer att bosätta sig i vår kommun. Vi vill att Örebro fortsätter i den andan – men utvecklar formerna för hur vi planerar och bygger ut vår stad.

För oss handlar stadsplaneringen om att sätta individen och hennes livskvalitet i centrum. En kommun, som växer snabbt, måste fullt ut beakta alla de frågor som avgör hur vardagen och livet kommer att se ut för de människor som väljer att bo här.

Människan behöver stimulans för att trivas och må bra. Kulturen ska därför vara närvarande och levande överallt där människor bor och rör sig.

Människor behöver natur och grönområden för att koppla av. Då gäller det att värna om och skapa gröna lungor i varje miljö där människor verkar.

Människor behöver gemenskap. Därför måste all planering syfta till att öka antalet möten mellan människor och att inkludera dem som annars står utanför.

Grundläggande service och tjänster som skola, vård och omsorg måste ha hög prioritet i nya kvarter och områden som växer fram. Det gäller även idrottsanläggningar, som bjuder in till motion och rörelse

Liberaler ser gärna att vi bygger på höjden men också att Örebro växer i yta. Nya områden präglade av mångfald ska byggas istället för att bygga för tätt i city. En stark kollektivtrafik ska garantera möten och rörelse i hela kommunen.

Samtidigt vill vi bredda näringslivet i Örebro. Vi behöver fler branscher samt både stora och små företag. Ju bredare näringsliv desto fler yrken finns att tillgå. Dessutom kan vi höja medelinkomsten och stå stadigare i olika konjunkturer.

En sista och viktig utmaning för oss är att bejaka ny och modern teknik i all planering, den som kan öka kunskapen om vår stad, främja hållbarhet eller öka tryggheten för människor. Att erbjuda fri wifi i många av Örebros centrala delar vore ett viktigt första steg på vägen mot att bli en smartare stad.

LIBERAL EKONOMI

Örebro ska vara en kommun med ett företagsklimat, där näringslivet fritt tillåts skapa välstånd, utan politiska intrång eller kommunal byråkrati. Örebro är en kommun där kommunen hellre upphandlar från den privata sektorn än producerar egna tjänster.

I en liberal kommun nås högre skatteintäkter av att det finns fler skattebetalare, inte av att du betalar högre skatt. Skattemedel ska bara finansiera investeringar som tydligt hör till kommunens kärnverksamhet eftersom kommunen aldrig ska konkurrera med näringslivet inom andra områden.

Företag av alla storlekar ska se Örebro som den ultimata kommunen för att investera och växa i. De ska mötas av bästa service och största engagemang från alla kommunens instanser. Det gäller inte minst sociala entreprenörer, de som kompletterar kommunens tjänster genom att hitta nya lösningar på viktiga samhällsproblem.

VÄLFÄRD MED VALFRIHET OCH ALLTID MED KVALITET

Vi står upp för utbildning, vård och omsorg med lika hög kvalitet som valfrihet. Verksamheterna ska präglas av kompetens och kunskap, egenmakt för individen, öppenhet för teknik som ökar livskvaliteten, och ett bejakande av mänsklig närhet och gemenskap.

Viktigast för allas lika rätt till bra omsorg är att vi tillsammans finansierar välfärden. Vem som sedan utför, avgörs av kompetens, kvalitet och kostnad där kommunen ska ställa tydliga krav i alla steg. Skäliga vinster i välfärdsföretag är bra, så länge medborgarna är nöjda, eftersom verksamheterna då kan återinvestera, utvecklas och växa.

Frihet har ingen åldersgräns. Oavsett ålder ska man ges rätt att forma sitt liv och sin vardag. Årsrikedom ska uppvärderas och respekteras både utifrån behov av kompetens, men också utifrån egenmakt – rätten att göra egna och individuella val.

I alla verksamheter ska Örebro vara en kommun där människors kompetens tas tillvara, där inflytandet för medarbetare är stort och där chanserna till egen utveckling och karriär är stora. Allt fler medarbetare ska kunna märka att ökat engagemang och ansvar resulterar i bättre lön och villkor.

Ett liberalt Örebro har också ett starkt civilsamhälle. Det kompletterar kommunen, stöttar och utvecklar människor på områden där kommunen har mindre kompetens eller resurser. För oss liberaler är välfärden i en kommun alltid större än summan av de kommunala tjänsterna.

SKOLA MED AMBITIONER

En liberal skola ser möjligheter i alla sina elever. Där möts varje elev utifrån sina högst individuella förutsättningar och behov. Oavsett utgångspunkt utvecklas alla elever bäst om de möts av en skola som har höga ambitioner för alla.

Skolan ska präglas av förtroende mellan alla inblandade, vara en trygg plats utan kränkningar samt genomsyras av respekt för lärandet, respekt för lärare, respekt för eleven, respekt för kompiserna och respekt för vårdnadshavarna.

Skolan måste också präglas av hög motivation, lust att lära och att lära ut. I Örebros

skolor ska vi därför ta tillvara pedagogik i framkant liksom ny teknik, som underlättar lärande. Forskning och evidens ska styra över både kultur, organisation och metoder.

Som lärare i Örebro ska du ha goda chanser till utveckling. Särskilda medel ska finnas till hands för den som vill fortbilda sig och stärka sin kompetens. I Örebro ska därmed även skickliga pedagoger kunna göra karriär och höja sin lön. I Örebro skall man känna tillfredsställelse i sitt arbete som lärare

Särskilda resurser och personal ska finnas för att lyfta dem som har det tufft men även dem med hög kapacitet ska få god stimulans. På Örebros skolor ska det finnas starka stöd-hjul men inga glastak. Centralt ska det alltid finnas ytterligare en fallskärm om mer medel och stöd måste sättas in.

En bra skola för alla betyder inte en likadan skola för alla. Att själv få välja i vilket område man går i skola, eller vilken profil skolan har, kan vara avgörande för en positiv skolgång. Därför ser vi helst att alla elever i samspel med sina föräldrar gör ett aktivt skolval redan från start.

MÅNGFALD OCH INNANFÖRSKAP

Som liberaler ser vi positivt på den mångfald som präglar Örebro. I mångfalden bor unika möjligheter till förnyelse. Det gäller både affärlivet, kulturen, sporten och nöjesutbudet i vår kommun.

Men mångfalden ställer också ökade krav på oss. Om alla ska känna sig som hemma i Örebro måste vi anstränga oss mer än idag. Vi måste på allvar visa att vi vill höra ihop mitt i mångfalden.

Här har skolan en nyckelroll att spela. Elever i alla åldrar måste få kunskaper och verktyg för att hantera och respektera olikheter. Skolan kan också vara en plattform för att samspela med föräldrar och öka förståelsen för hur det svenska samhället fungerar.

Samtidigt är alla stadens föreningar en tillgång i inkluderingsarbetet. De som främjar inkludering ska därför uppmuntras genom bidrag och stöd, oavsett om det handlar om idrott, kultur, hantverk eller natur.

Kunskap om det svenska språket, vår kultur och våra värderingar liksom lagar och regler ska finnas med i all utbildning som riktar sig till nyanlända, oavsett om det gäller SFI eller kompletterande vuxenutbildningar. Särskilda faddrar ska också möta och

introducera nya svenskar i Örebro.

I områden som präglas av starkt utanförskap, kriminalitet och våld måste stora insatser göras. Det handlar om ett tydligt engagemang, från en bredd av samhällsaktörer, för att öppna dörrar in i samhället. Det handlar också om förebyggande socialt arbete och skolor av högsta klass.

Eldsjälar och föreningar med stark förankring i utsatta områden ska få god hjälp till självhjälp. Föreningar vars värderingar och verksamhet aktivt motverkar mänskliga rättigheter, liksom demokratiska värden, ska däremot aldrig kunna hämta in bidrag eller stöd från en liberal kommun.

JÄMSTÄLLDHET

Örebro ska vara en stad där kvinnor och män på lika villkor kan leva fria och trygga liv, både hemma och på jobbet.

Kommunen ska vara en förebild i allt som rör jämställdhet, från rekryteringar till chefs-tjänster och lönesättningar. Inom yrken där kvinnor eller män är underrepresenterade ska vi aktivt främja en breddad rekrytering. Medarbetare som söker vägar för att bilda kooperativ eller att starta eget ska mötas av uppmuntran från kommunen.

Särskilt viktigt är det att jämställdhetsperspektivet finns med i miljöer där barn och unga vistas och formas. Kommunens samtliga pedagoger ska därför vara utbildade i normkritiskt tänkande för att sprida kunskapen bland elever i alla åldrar.

För oss är det också viktigt att säkerställa att flickor och pojkar har samma villkor att kunna satsa på sina intressen i miljöer fria från fördomar och begränsningar. Därför ska bidrag och stöd som lämnas till föreningar utvärderas också ur ett jämställdhetsperspektiv.

Att både flickor och kvinnor får gå fria från mäns våld mot kvinnor är högt prioriterat hos oss. Därför ska det finnas stöttande resurser och frizoner för dessa kvinnor. Särskilt viktigt är det att flickor och kvinnor,

som drabbas av hedersförtryck, har tydliga kanaler att använda för att få hjälp och stöd inom kommunen.

Även män som far illa behöver stöttande resurser. Det i sin tur är också en viktig investering med målet att minska mäns våld mot kvinnor.

I kommunal verksamhet kan vi aldrig tillåta undantag såsom särskilda bad-tider för kvinnor i religionens namn. Vi vill ge både flickor och pojkar, kvinnor och män samma möjligheter och rättigheter i allt kommunen gör.

GRÖN LIBERALISM

Örebro ska vara en långsiktig kommun, som tar ansvar för klimatet, och där hållbar utveckling kombineras med en växande marknadsekonomi. Agenda 2030 skall metodiskt inarbetas i kommunens klimat och miljömål.

Vår kommun ska präglas av gröna miljöer och stadsbyggnad ska ske på ett ekologiskt hållbart sätt med trivsamma bostadsmiljöer. Hus kan byggas på höjden istället för att breda ut sig och de kollektiva förbindelserna ska vara goda. Åkermark skall bara i undantagsfall användas för bebyggelse.

I ett liberalt Örebro växer också landsbygd och stad tillsammans och den som väljer att bo utanför stadskärnan ska ha god tillgång på bredband, kollektivtrafik, service och tjänster.

Vi menar att det är avgörande att värna den tekniska utvecklingen för att kunna möta klimatkrisen. Örebro är en kommun där fordonsflottan ska vara fossilfri och där utsläpparen är den som ska betala för sina utsläpp.

Uppmuntran hellre än piska leder till utveckling i ett liberalt Örebro. Vi tror att en ren och bra miljö är en viktig investering i människors välbefinnande. Örebro är därför en kommun där det är lätt att göra kloka val utifrån miljö och hållbarhet oavsett om du är företagare eller privatperson.

1. Barn och utbildning

1.1 FÖRSKOLA

Att tidigt delta i en pedagogisk verksamhet ger stora möjligheter. Inlärningsförmågan är som störst innan barnen har uppnått skolåldern. För barn är lek lärande och lärande lek. En tydligare pedagogisk inriktning i förskolan och en verksamhet anpassad till det enskilda barnet skapar bättre förutsättningar att klara skolan på ett bra sätt. Det gynnar särskilt barn i behov av extra stöd. Förskolan ska bli bättre på att stimulera barns naturliga lust att lära.

- **PEDAGOGISKA SATSNINGAR!**
Uppmuntra och utveckla pedagogiska satsningar såsom språk-förskolor och teknikförskolor
- **FÖRSKOLELÄRARE!**
Örebro ska ta en stor och aktiv del i förskolelyftet. Vår ambition är att all personal i Örebros förskolor ska ha förskolelärarkompetens.
- **ÖKADE KARRIÄRMÖJLIGHETER!**
Liberalerna vill ge högre löner och bättre karriärvägar för förskolelärare
- **BARNGRUPPERNAS STORLEK!**
Barngruppernas storlek ska anpassas för att främja en trygg och god pedagogisk miljö. Därför ska gruppernas storlek inte överstiga 15 barn.
- **NYA FÖRSKOLOR!**
Nya förskolor, som tillgodoser föräldrarnas och barnens önskemål, ska byggas.
- **LÅT REKTORN VARA REKTOR!**
Rektorerna är den viktigaste personen för att skapa förutsättningar för en god pedagogisk miljö där barn och personal trivs och utvecklas. Därför måste rektorerna få vara just pedagogiska ledare och inget annat.
- **EN JÄMSTÄLLD FÖRSKOLA OCH SKOLA!**
Forskning visar att barn och elever ofta bemöts enligt gamla könsmönster i förskola och skola. Det begränsar varje individs möjligheter och utveckling. Det vill vi förändra genom ett medvetet, strukturerat jämställdhetsarbete i förskolor och skolor.
- **VALFRIHET!**
En bra förskola behöver inte vara kommunal. De alternativa driftsformerna har bidragit till mångfald och valfrihet för Örebros familjer. Detta är positivt och ska uppmuntras.

1.2 GRUNDSKOLA

Den liberala skolpolitiken sätter individen i centrum och skapar möjligheter för människor att växa, forma sina egna liv och förändra sin omgivning. Skolan ska utmana alla elever, även dem som inte får utmaningar hemma. Skolan ska ha höga förväntningar på alla elever, även på dem som inte har några förväntningar på sig själva.

Alla elever som går ut grundskolan ska ha de kunskaper med sig som de behöver för att klara fortsatta studier. Allra viktigast är baskunskaperna, att kunna läsa, skriva och räkna. Elever med svårigheter måste få mer kvalificerad hjälp och de elever som ligger långt fram ska utmanas och stimuleras.

- **LÄSA-SKRIVA-RÄKNAGARANTI!**

Alla elever ska ha rätt att lära sig läsa, skriva och räkna före tredje klass. Därför vill vi införa en kommunal läsa, -skriva och -räkna garanti

- **NOLLTOLERANS MOT MOBBNING!**

Skolpersonal ska vara skyldig att agera mot och anmäla misstankar om mobbning eller annan kränkande behandling. Metoderna som används i arbetet mot mobbning ska vara välbeprövade.

- **SATSA PÅ LÄRARNA!**

Läraren har avgörande betydelse för elevernas resultat. De måste ges kontinuerlig fortbildning och högre lön. Vi ska fortsätta ta del av lärarlyftet. Goda exempel ska lyftas fram för att inspirera andra.

- **LÅT REKTORN VARA REKTOR!**

En god pedagogisk ledare är avgörande för skolans framgång. En icke-fungerande rektor ska bytas ut. Alla kommunens rektorer ska vara anställda på tidsbegränsade förordnanden.

- **SATSA PÅ SKOLBIBLIOTEK!**

Skolbiblioteken är viktiga för att stimulera barnens läsande och lärande. Därför vill vi garantera alla elever tillgång till fungerande bibliotek.

- **STOPPA SKOLKET!**

I många av kommunens skolor är skolk ett växande problem. Det är dags att skärpa synen på frågan och strama upp rutiner och sanktioner. Därför vill vi skriva in skolk i terminsbetygen och införa obligatorisk vidareberapportering av skolk i skolorna.

- **FÖRÄLDRAANSVAR!**
Engagerade föräldrar är en förutsättning för att eleverna ska ha en bra skolgång. Därför ska föräldrarna tas med i skolans arbete, t.ex. kan detta ske genom att det blir möjligt att följa elevens skolarbete via nätet.
- **VALFRIHET!**
En bra skola behöver inte vara kommunal. Friskolorna har bidragit till mångfald och valfrihet för Örebro elever. Detta är positivt och ska uppmuntras.
- **FRITIDSHEM**
Fritidsverksamheten ska ses över för att skapa goda aktiviteter och trygg miljö även efter skoltid.
- **UTÖKA ELEVHÄLSOVÅRDEN!**
Under högstadietiden är det många elever som upplever sig stressade och skillnaderna mellan flickor och pojkar utkristalliseras ännu tydligare. Därför vill Liberalerna ha fler kuratorer och psykologer knutna till elevhälsovården.
- **TRYGGA UTEMILJÖERNA!**
Mer vuxennärvaro på rasttid skapar större trygghet
- **FRIA SKOLRESOR!**
Grundskoleelever ska ha rätt till skolskjuts oavsett vilken skola man väljer. Det fria skolvalet ska inte begränsas av familjens ekonomiska situation.
- **BEMÖTANDE AV ELEVER**
Liberalerna skall verka för att Örebro kommun skall erbjuda en kontinuerlig kompetensutveckling för sina lärare i att kunna möta elever på rätt sätt i den dagliga undervisningen. Särskilt skall bemötande av elever med behov av särskilt stöd eller med olika typer av funktionsnedsättningar vara i fokus.
- **RÄTTSSÄKRA BETYG**
Liberalerna skall verka för att Örebro kommun erbjuder kontinuerlig kompetensutveckling i rättssäker betygssättning, särskilt med beaktande av elever med funktionsnedsättningar.
- **CENTRALT SKOLSTÖD- RÄTTEN TILL TRYGGHET OCH STÖD**
Centralt skolstöd behövs och bör utvecklas till att innehålla fler spetskompetenser samt stöd som inte finns på skolorna.
- **FYSISK AKTIVITET**
Skolan ska främja den fysiska aktiviteten i sin vardagliga verksamhet. Alla elever ska ha rätt till 30 minuter fysisk aktivitet varje dag.
- **FÖRSKOLEKLASS**
Förskoleklassen måste bli en bättre brygga mellan förskola och skola. Därför ska inga grupper innehålla mer än 20 barn.
- **STÖD TILL BARN MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING**
Barn med funktionsnedsättning skall få det pedagogiska stöd som de behöver för att utvecklas i skolan. Rektorer ska skaffa det stödet när det så behövs. Enligt skollagen skall hänsyn tas till alla barns olika behov. Alla barn skall ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.
- **EXTERN RÄTTNING AV NATIONELLA PROV!**
De nationella proven är viktiga redskap för att mäta både resultaten och i allmänhet och för den enskilda eleven i synnerhet. Rättningen av nationella prov är dock tidskrävande för läraren och eleven riskerar att få en orättvis bedömning på för betygen tungt vägande prov. Därför skall de nationella proven rättas av externa examinatorer.

1.3 SÄRSKOLA

Särskolan har en mycket viktig uppgift i att låta varje enskild elev utvecklas och lära efter sina unika förutsättningar, för att kunna delta i och kunna bidra till samhället. Det är viktigt att fokusera på att särskolan är en pedagogisk miljö som skall ges samma förutsättningar som övriga skoltyper för att skapa en lärande miljö med möjlighet till individanpassning.

- **SÄKERSTÄLLA VÅL UTBYGGD OCH FUNGERANDE SKOLSKJUTS**

Skolskjutsarna måste utformas utifrån elevernas behov av kontinuitet, trygghet och behov av att kunna ta med hjälpmedel till/från skolan. Skolskjutsansvaret ska innefatta ett tryggt avlämnande till skola och hem. Hämt-tider/avlämningsstider måste hållas så långt det är möjligt för att inte inverka negativt på den pedagogiska verksamheten. Vid schemabrytande aktiviteter skall skolskjuts ingå utan extra kostnader för skolan för att särskolans elever skall kunna delta på ett tryggt och delaktigt sätt i all verksamhet.

- **MINSKA SEGREGERING AV ELEVER PÅ GRUND AV OLIKA GRADER AV FUNKTIONALITET**

Inom den pedagogiska verksamheten så finns en förståelse av att den positiva dynamik som uppstår i blandade elevgrupper där det ryms olika grader av utvecklingsnivå/kunskapsnivå. Därför strävar man inom grundskolan efter att skapa blandade grupper för att öka måluppfyllnad och lärande för alla. Detta är ett synsätt som också ska genomsyra grundsärskolans verksamhet för att skapa de bästa förutsättningarna för elever att utvecklas och tillika skapa en god arbetsmiljö för pedagoger.

- **SKAPA HÖG PEDAGOGTÄTHET**

Då särskolan är en pedagogisk verksamhet med ett starkt pedagogisk fokus att nå måluppfyllnad för eleverna så måste pedagogtätheten vara hög för att säkerställa att eleverna får den bästa förutsättningen till måluppfyllnad.

- **GE KONTINUERLIG PEDAGOGISK FORTBILDNING FÖR PEDAGOGER MED FOKUS PÅ SÄRSKOLAN.**

För att ge pedagogerna i särskolan bästa förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på bästa sätt skall särskolans pedagoger ges möjlighet till kontinuerlig fortbildning inom sarskolepedagogikens/specialpedagogikens område. De skall få möjlighet att ta del av forskning, få inblick i hur andra jobbar med sitt uppdrag och därigenom växa i sin roll som sarskolepedagog.

- **SE TILL ATT NÖDVÄNDIGA HJÄLPMEDEL FINNS FÖR DEN PEDAGOGISKA VERKSAMHETEN SOM ALLTID SKALL TILLHANDAHÅLLAS AV SKOLAN**

För att den pedagogiska verksamheten skall fungera inom särskolan måste vi säkerställa att elevernas basala behov tillgodoses. I de fall elever behöver hjälpmedel för att ändra sitt/stå-ställning under skoldagen, behöver hjälpmedel för toalettbesök eller för att duscha efter idrottslektion, etc så skall dessa hjälpmedel tillhandahållas av skolan och alltid finnas till hands. Om en elev

- **HA FÖR ÄNDAMÅLET VÄL ANPASSADE LOKALER, SOM MÖJLIGGÖR DYNAMIK, UTEVISTELSE OCH STIMULANS**

Lokalerna där Grundsärskolans verksamheter bedrivs skall möjliggöra för enkel utevistelse för alla elever varje dag. Skolgård med anpassad lek miljö skall finnas och lokalerna inomhus skall vara väl avpassade för den pedagogiska verksamhet som där bedrivs. Lokalerna skall ge möjlighet till klassundervisning i grupp och där bör också finnas grupprum för undervisning i mindre grupp/enskilt. En fungerande ute och innemiljö är grunden i all god pedagogiska verksamhet.

1.4 GYMNASIESKOLA

Syftet med gymnasieskolan är att skapa förutsättningar för individen att som myndig person bestämma över sitt eget liv. Detta åstadkoms genom att förbereda eleven inför högre studier eller arbetsliv. I den liberala gymnasieskolan har läraren hög status, belönas för sin meriter och har tid att ägna sig åt undervisning i stället för att tvingas vara en skoladministratör. Den skola som ser till varje individ och finns där för den som behöver stöd men inte skapar glastak för den som vill nå längre.

- **LÅT REKTORN VARA REKTOR!**

En god pedagogisk ledare är avgörande för skolans framgång. En icke-fungerande rektor ska bytas ut. Alla kommunens rektorer ska vara anställda på tidsbegränsade förordnanden.

- **UPPFÖLJNING MELLAN GRUNDSKOLA OCH GYMNASIET!**

Grundskolelärarna får idag sällan någon uppföljning om hur deras elever lyckas i gymnasiet. Allt kvalitetsarbete måste innehålla en återkoppling. Grundskolor som skickar elever till gymnasiet utan tillräckliga kunskaper måste få veta det så att de kan förändra sin undervisning.

- **INFÖR LEKTORAT!**

Örebro kommun ska införa lektorattjänster på gymnasieskolan, d.v.s. lärartjänster för dem som har doktorerat i det ämne de undervisar i.

- **HÖJ LÄRARLÖNERNA**

En god pedagog spelar avgörande roll för elevernas möjligheter att lyckas i skolan. Därför skall vi höja lärarlönerna, utöka förstelärarsystemet och sträva efter att endast anställa ämnesbehöriga lärare. De lärare som arbetar inom kommunen skall få kontinuerlig fortbildning inom de ämnen man undervisar i.

- **VIKTEN AV BRA LÄRARE!**

En god pedagog spelar avgörande roll för elevernas möjligheter att lyckas i skolan. Därför ska vi sträva efter att endast anställa ämnesbehöriga lärare. De lärare som arbetar inom kommunen ska få kontinuerlig fortbildning inom de ämnen man undervisar.

Lärare skall vara lärare och inte skolad-

ministratörer. Därför strävar vi efter att minska lärarnas administrativa börda.

- **VALFRIHET!**

En bra skola behöver inte vara kommunal. Friskolorna har bidragit till mångfald och valfrihet för Örebros elever. Detta är positivt och ska uppmuntras.

- **HÖJD ITK-KOMPETENS BLAND LÄRARNA!**

ITK är självklart inslag i en modern skola. När varje elev har en egen dator finns dock en riks att den lärarledda undervisningen blir lidande och att distraktioner tar tid från skolarbetet. Därför behöver alla lärare kontinuerlig fortbildning i användandet av ITK i undervisningen.

- **BEMÖTANDE AV ELEVER**

Liberalerna skall verka för att Örebro kommun skall erbjuda en kontinuerlig kompetensutveckling för sina lärare i att kunna möta elever på rätt sätt i den dagliga undervisningen. Särskilt skall bemötande av elever med behov av särskilt stöd eller med olika typer av funktionsnedsättningar vara i fokus.

- **RÄTTSSÄKRA BETYG**

Liberalerna skall verka för att Örebro kommun erbjuder kontinuerlig kompetensutveckling i rättssäker betygssättning, särskilt med beaktande av elever med funktionsnedsättningar.

- **UTÖKA ANTALET YRKESPROGRAM**

Liberalerna i Örebro kommun vill verka för att starta fler yrkesprogram på gymnasiet för att säkerhetsställa lokal och regional kompetensförsörjning.

1.5 UNIVERSITETET

Örebro universitet är den enskilt viktigaste faktorn för en långsiktigt positiv utveckling för Örebro. Den nya läkarutbildningen skapar unika möjligheter för utveckling av universitetet, staden och regionen.

- **KNYT IHOP UNIVERSITETET MED STADEN!**

Knyt ihop universitetet med staden! Gatumiljön till campus ska utvecklas, förtätas och förskönas. Kollektivtrafiken till universitetet måste bli bättre.”

- **BOENDEGARANTI FÖR STUDENTERNA!**

För att vara ett attraktivt alternativ ska kommunen tillsammans med ÖBO säkerställa boendegarantin för de studenter som väljer att studera på Örebro Universitet.

- **BOSTÄDER FÖR UNIVERSITETSPERSONAL!**

Läkarutbildningen innebär många nya örebroare. Vi måste skapa fler attraktiva bostadslägen.

- **ÖREBRO – SFS STUDENTSTAD!**

Örebro har blivit utsett till SFS Studentstad 2010/2011! Det är ett mycket gott betyg på kommunens arbete för att knyta samman studenterna, näringslivet och staden. Det är ett arbete vi ska fortsätta med!

- **TÄNK PÅ STUDENTERNA SOM INDIVIDER!**

Dagens studenter har olika krav. Kommunen måste planera boende och service efter studenternas olika behov.

- **ÖKAT INTERNATIONELLT UTBYTE!**

Fler utländska studenter ska studera vid Örebro universitet. Fler örebrostudenter ska studera utomlands.

- **KOMMUNAL FOU!**

En procent av Örebro kommuns omsättning ska gå till forskning och utveckling knutet till Örebro universitet.

- **STUDENTBOSTÄDER I CENTRUM!**

Liberalerna skall verka för att bygga fler studentbostäder.

- **KULTURUTÖVNING VID UNIVERSITETET**

Liberalerna i Örebro Kommun skall verka för att utveckla möjligheterna till kulturutövning i närområdet runt Örebro universitet.

2. Välfärd hela livet

2.1 ÄLDRE

Varje senior skall, precis som i sitt tidigare liv, kunna styra sin egen tillvaro. Att ha den fulla makten över sin vardag skall vara en självklarhet. Det är samhället, som skall se till att du känner dig trygg och får det stöd du behöver. Varje människa skall få fortsätta leva efter sin egen tolkning av begreppet "hög livskvalitet". Det kan vara att ha roligt, äta mat du tycker om, ingå i en social gemenskap, bo där du trivs, välja vilken läkare som tar hand om dig, få frisk luft eller duscha varje dag, gå på konsert, besöka biblioteket m.m. Det är bara du själv som vet, vad som är viktigt för dig.

- **HEMTJÄNST PÅ EGNA SPRÅKET!**
Alla äldre ska kunna få hemtjänst på sitt eget språk. Kommunen ska kartlägga vilka önskemål och behov de äldre har.
- **INFÖR VÄRDIGHETSGARANTI!**
Den äldres självbestämmande och valfrihet ska vara central. Vårdighetsgarantin ska slå fast tydliga rättigheter för äldre. Det handlar om att slå fast kvalitetsnivåer som inte får underskridas. Om kommunen inte uppfyller vårdighetsgarantin ska den äldre få ersättning för detta.
- **NUTRITION**
Oberoende av hur maten serveras skall den äldre alltid ha minst två maträtter att välja mellan. Äldre ska precis som andra kunna bestämma vad och när de dricker och äter. Det skall finnas tillagningskök på varje äldreboende.
- **PARBOENDEGARANTI**
De som lever tillsammans ska garanteras möjlighet att fortsätta att bo tillsammans även om den ena är i behov av vård och omsorgsboende.
- **FLER BOSTÄDER!**
Många känner sig oroliga, otrygga och ensamma i sina hem. Fler trygghetsboenden ska därför skapas där det finns tillgång till personal, möjligheter att äta gemensamma måltider och möjlighet att delta i gemensamma aktiviteter. Varje äldreboendeenhet skall själv bestämma över sin egen verksamhet.
- **VALFRIHET!**
Hemtjänsten behöver inte vara kommunal. Alternativa utövare ger en ökad valfrihet och utveckling. Detta ska uppmuntras.
- **SKAPA ETT ÄLDRECENTRUM!**
I samverkan med andra aktörer skapar vi ett äldrecentrum – en samlingsplats för specialkompetens och möjlighet till utveckling på åldrandets område.
- **INFÖRA EN ÄLDREOMBUDSMAN**
Till en äldreombudsman kan både äldre och deras anhöriga vända sig med klagomål och synpunkter på kommunens verksamhet. En äldreombudsman ska vara som ett nav och en trygghetspunkt för de äldre och deras anhöriga.
- **SKAPA ANPASSADE TRÄNINGSMÖJLIGHETER FÖR ÄLDRE!**
Meningsfull sysselsättning iform av kultur, social umgänge och fysisk aktivitet har stor betydelse i att ge oss ett friskt åldrande. Kommunen skall se till att möjligheten finns till detta. Kommunen ger en hälsopeng till föreningar som aktiverar seniorer.
- **STÄRKA GRUNDBEMANNING PÅ NATTETID PÅ ÄLDREBOENDEN!**
Idag finns det för få medarbetare för att skapa trygghet för de åsrika på våra vård- och omsorgsboenden, speciellt på natten. Vi vill därför tillföra medel för att höja bemanningen.
- **VÄRDERA ÄLDRE MEDARBETARES ERFARENHETER OCH KOMPENTENSER!**
Äldre medarbetare ska ha rätt till utveckling, karriär och en relevant löneutveckling utifrån sina kunskaper och erfarenheter ända fram till sin pensionering.
- **LOV INOM HELA ÄLDREOMSORGEN**
Valfriheten är central för liberalerna. Därför vill vi återgå till en tillämpning enligt LOV. LOV:en är en viktig del i att varje medborgare själv får bestämma vem som ger stöd och hjälp

2.2 FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR

Mer än var femte person i Sverige har någon form av funktionsnedsättning. En funktionsnedsättning kan påverka livets alla skeenden och förutsättningar till delaktighet i samhället, men människor med funktionsnedsättningar ska inte "handikappas" på grund av att vårt samhälle diskriminerar. Det krävs en politik som uppmärksammar personer med funktionsnedsättningar och ändrar attityder och gör samhället tillgängligt för alla i enlighet med FN:s konvention för funktionsnedsättningar. Liberalerna i Örebro kommun skall verka för att man inom den kommunala organisationen har ett strukturerat arbetssätt för att säkerställa att beslut inte drabbar personer med funktionsnedsättningar.

- **TILLGÄNGLIGHET**

Arbetet med att öka tillgängligheten ska fortsätta, även anpassningar som inte kan räknas som lätt avhjälpta hinder ska inkluderas.

- **RÄTTEN TILL STÖD OCH ARBETE**

Personer med funktionsnedsättningar måste ses som en naturlig del av arbetskraften. Rätten till stöd för att hitta och behålla ett arbete måste förverkligas. Kommunen måste vara ett föredöme.

- **MEDARBETARE!**

Säkerheten för medarbetare som arbetar på särskilda boenden skall förbättras. Medarbetare skall ha utbildning i arbetsmetoder för att undvika tvångs och begränsningsåtgärder. Nattpersonal skall vara i tjänst som vaken och inte sovande.

- **DELAKTIGHET I DEN DEMOKRATISKA PROCESSEN**

Den offentliga sektorn ska göras tillgänglig på samtliga områden för att människor med funktionsnedsättning ska kunna ta del av samhällsinformationen på samma villkor som andra.

- **ÖKAD VALFRIHET**

Lagen om valfrihet (LOV) ska införas i daglig verksamhet. Med ett större utbud

av sysselsättningsalternativ blir också valfriheten större.

- **BOSTAD PÅ EGNA VILLKOR**

Fler bostäder med olika boendeformer behöver byggas för att tillgodose önskemål och behov för personer med funktionsnedsättning.

- **BÄTTRE HÄLSA OCH VÄLMÅENDE**

Funktionsnedsatta har som grupp väsentligt sämre fysisk och psykisk hälsa jämfört med övriga befolkningen. Vi vill tillsammans med de ideella föreningarna arbeta för att förbättra detta genom riktade bidrag samt åtgärder som ökar tillgängligheten till fritidsaktiviteter.

- **SERVICE ASSISTENTER**

Kommunen inrättar tjänster som serviceassistenter för personer med funktionsnedsättning inom äldreboendena. Tjänster som de som gått utbildningen kan söka och få ett arbete med lön som de kan försörja sig på.

- **LSS**

LSS är en fundamental Liberal reform som skall värnas! Den möjliggör för alla människor att kunna förverkliga sig själva, oavsett vilken funktionsnedsättning man ha.

2.3 SOCIALPOLITIK

Kommunens socialtjänst ska fungera som samhällets yttersta garant. Nya verksamhetsformer för att minska behov av insatser från kommunen ska utvecklas. Förebyggande arbete och tidiga insatser bland barn och unga minskar behovet av senare åtgärder. Arbete, boendesituation och utbildningsnivå men även andra faktorer påverkar behovet av kommunala insatser.

- **FLER FÄLTASSISTENTER!**
För att motverka kriminalitet och utanförskap bland ungdomar behövs fler fältassistenter.
- **INFÖR "RÅD OCH STÖD"!**
Skapa en enhet som, utan krav på biståndsbeslut, ger stöd och support till ungdomar och/eller föräldrar.
- **INDIVIDENS VAL SKA BESTÄMMA!**
Personer som fått beslut om behandling ska ha rätt att välja var behandlingen ska utföras.
- **LÅT INGEN FALLA MELLAN STOLARNA!**
Kommunens organisation ska utvecklas till brukarnas fördel för att garantera att de får sina behov tillgodosedda.
- **FLER SOCIALSEKRETERARE!**
I takt med att kommunens invånarantal ökar måste fler socialsekreterare anställas samt att inrätta karriärtjänster för socialsekreterare på utredningsenheten.
- **VALFRIHET!**
En bra verksamhet behöver inte vara kommunal. En större mångfald ger en större valfrihet för Örebroarna. Detta är positivt och ska uppmuntras.
- **SAMVERKAN MED LANDSTINGET**
Nya samverkansformer ska sökas mellan socialtjänsten och landstinget. Detta gör att vi kan se hela människans behov.
- **SPRUTBYTE**
Narkotikans skadeverkningar skall minskas med vetenskapligt grundad politik. EN metod som visat sig vara mycket effektiv och rekommenderas av socialstyrelsen är sprututbyte.
- **UPPFÖLJNING**
Allt socialt arbete behöver utvärderas och följas upp, utifrån kvalitet, kostnad och resultat. Vi vill därför öka samarbetet med Universitetet.
- **STÄRK BARNPERSPEKTIVET!**
Vi vill stärka myndighetsutövningen i barn- och ungdomsvårdsärenden. Socialsekreterare som handlägger dessa ärenden skall ha särskild kunskap och erfarenhet samt högre lön.
Liberalerna vill inrätta en barnpedagog/kurator som arbetar direkt med barn i som bevittnat våld i nära relation.
- **SKYDDAT BOENDE FÖR MÄN!**
Liberalerna vill Införa ett skyddat boende för våldsutsatta män i samarbete med andra kommuner i närområdet.
- **VÅLD OCH FÖRTRYCK I HEDERNS NAMN!**
Vi vill förstärka och kartlägga handlägningsförfarandet när en individ utsatts för våld och förtryck i hederns namn.

3. Miljö, klimat och samhälle

3.1 STADSBYGGNAD

Liberalerna har under lång tid verkat för att försköna och förtäta staden. Vi vill fortsätta att på ett ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt utveckla staden.

Liberalerna vill arbeta för en öppen beslutsprocess. Kommunen bör därför utveckla nya former för öppenhet och dialog. Det ska bli tydligare för människor vem som fattar besluten samt ges en möjlighet till inflytande och delaktighet.

- **FÖRTÄTA STADEN!**

Utan att riskera kulturhistoriskt och arkitektoniskt viktiga miljöer vill vi förtäta staden. En ökad mångfald av boenden är en viktig komponent i detta arbete.

Vidare är det viktigt att bygga hållbart och klimatsmart.

- **VACKRARE CENTRUM!**

Försköna staden genom att fortsätta upp- rustningen av stadens centrum. Stadsparkens, Wadköpingens och Stadsträdgårdens naturliga samhörighet ska förstärkas och utvecklas.

- **FÖRSKÖNA STADEN!**

Fortsätt att utveckla området runt Slussen och småbåtshamnen för boende, närings- liv och rekreation. Utveckla miljöerna kring Svartån och Lillån ännu mer.

Bevara och utveckla parkerna och andra grönområden. Vi vill införa en medveten arkitekturpolicy.

- **GÅNGSTRÅK!**

Utveckla fler gångstråk, bland annat mellan resecentrum och centrala staden. Gående och cyklister ska prioriteras i stadsbilden.

- **TRYGG STAD!**

Trygghetsperspektivet ska prioriteras vid ny- och ombyggnad av staden. Miljön i och runt stadens tunnlår, gång- och cykel- stråk ska förbättras.

För att minska gatuvåldet ska krogarna möjliggöras att få tillstånd på olika stäng- ningstider.

- **BEVARA GRÖNYTOR OCH PARKER**

Liberalerna vill bevara parker och grönytor. Det är viktigt för medborgare som miljön. Det är särskilt viktigt i högt exploaterade områden där den biologiska mångfalden är hotad. Parker skall inte bebyggas, de skall utvecklas och behållas.

3.2 TRAFIK

Örebro utveckling inom transport och logistik har medfört ökade transporter både till och genom staden. Trafiken i Örebro innerstad måste minskas kraftigt.

Örebro är en cykelstad. Därför är det viktigt att cykelbanorna i Örebro håller hög standard och att en hög säkerhet uppnås.

Vägnät bör byggas med långsiktiga perspektiv där alla trafikanter kan harmoniera med varandra utan att skapa konfliktpunkter.

- **CYKELSTADEN ÖREBRO!**

Örebro är en cykelstad, därför ska vi fortsätta att underlätta för cyklisterna. Vid kollektivtrafikplatser skall det alltid finnas goda möjligheter till cykelparkering och fler pumpstationer.

- **UNDERHÅLL AV VÄGNÄT!**

Liberalerna vill skapa förutsättningar för att underhålla vägnät och andra viktiga infrastrukturella delar inom Örebro kommun

- **PENDLING SKA FUNGERA!**

Kommunen måste genom samarbete med berörda parter se till att goda kommunikationer till Stockholm upprätthålls och utvecklas.

Kommunikationerna med tåg till Stockholm och Oslo måste förbättras.

Örebro kommun skall verka för fortsatt bra pendlingsmöjlighet till och från sina kranskommuner samt att kommunen kontinuerligt skall arbeta i samförstånd med dessa kommuner för att utveckla pendlingsmöjligheterna sinsemellan.

3.3 KLIMAT OCH MILJÖ

Vi ska bromsa klimatförändringarna och samtidigt ha god ekonomisk tillväxt och behålla jobben. Liberal miljöpolitik handlar om ansvarstagande utifrån kunskap och marknadsekonomiskt tänkande. En liberal miljöpolitik medverkar till att förenkla för människor att ta ansvar, inte till att detaljstyra deras vardagsliv. Vi utgår ifrån principen att det är förorenaren som skall betala.

- **UTBYGGNAD AV ALTERNATIV ENERGI-PRODUKTION!**

Vindkraft och solenergiparker skall koncentreras till redan exploaterade områden och platser med relativt låga värden för naturvård, kulturmiljö och friluftsliv.

- **HÖJA AMBITIONEN FÖR ATT SKYDDA DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN!**

Det behövs fler skyddade sammanhängande områden både på land och i vatten.

- **ÖREBRO SKALL BIDRA MER TILL ATT RÄDDA ÖSTERSJÖN!**

Örebro skall bidra mer för att rädda Östersjön från övergödning och hålla nere utsläppen av kadmium.

- **BORT MED FARLIGA KEMIKALIER!**

Särskild hänsyn skall tas till barn och ungdomars känslighet samt till den samlade effekten då flera olika kemikalier samverkar.

- **SOLCELLER PÅ KOMMUNALA TAKYTOR**

Liberalerna i Örebro kommun vill fortsätta att utöka tillgången på solceller på kommunala takytor vid om- och nyproduktion.

- **MILJÖVÄNLIG OCH INTELLIGENT BELYSNING**

Liberalerna vill att all gatubelysning ses över och byts till mer energieffektiv belysning med bättre ljusflöde. Det sparar både kWh-timmar och ökar tryggheten under de mörka timmarna.

3.4 LANDSBYGD

Örebro är så mycket mer än Örebro stad. Många familjer väljer i dag att bosätta sig i de mindre tätorter som finns och som växt fram de senaste åren. Liberalerna vill att man ska kunna bosätta sig i hela kommunen. Vi vill därför underlätta människors fria val genom att skapa och underhålla den infrastruktur som möjliggör detta på ett klimatsäkert sätt.

- **LEVANDE LANDSBYGD!**

Hela Örebro ska utvecklas, vi vill att det ska ske på ett ekologiskt hållbart sätt.

- **ÖPPNA LANDSKAP!**

Ett aktivt arbete ska ske för att se till att landskapet ska förbli öppet och med en stor biologisk mångfald.

- **STIMULERA FÖRETAGSETABLERING PÅ LANDSBYGDEN!**

För att stimulera företagsetableringar tycker Liberalerna att det är viktigt med utbyggnaden av bredband på landsbygden.

- **SÖRJA FÖR ATT OMSORG OCH SKOLA I MÅN AV BEHOV OCH UNDERLAG FINNS**

Kommunal service, som hemtjänst och sjukvård, måste fungera liksom skola och

förskola. Det skall gå att vara både ung och gammal i hela Örebro kommun.

- **GOD INFRASTRUKTUR!**

Möjliggör för människor att bosätta sig på landsbygden genom att ha en bra och utbyggd kollektivtrafik, erbjuda tomter för boende och företagande i de mindre tätorterna.

- **STÖDJA OCH STIMULERA LOKALA UTVECKLINGSGRUPPER OCH NÄTVERK**

Det kan vara en gemensam ansträngning för att få en bensinmack till byn. Det kan vara en enskild eldsjäl som visar engagemang och vilja fått liv i en lanthandel, en gott samarbete mellan olika samhällsaktörer som resulterar i att det blir enklare att bo och verka på landsbygden.

3.5 KULTUR

Vår kulturpolitik vägleds av en stark tilltro till kulturlivets egenvärde. I en liberal kulturpolitik är det fria ordet själva navet.

Kultur betyder växande. Alla människor ska få möjlighet att växa. Därför är kulturfrågorna viktiga för Liberalerna. Vi anser att kulturen har stor betydelse för människors personliga liv och förmåga till kreativt skapade. En livskraftig kulturmiljö är en viktig faktor för samhällets utveckling och möjligheter att attrahera människor och näringsliv.

- **SKAPA MÖTESPLATSER!**

Fler och tillgängliga arenor för kultur, upplevelser, dialog och mångfald ska skapas. Vi vill ta vara på Hjalmar Bergman teatern för musikal och operaföreställningar.

- **KULTUR I SKOLAN!**

Kulturen ska vara ett naturligt inslag i skolans verksamhet. Genom att ta del av stadens kulturutbud väcks intresse och engagemang. Vi vill utöka Kulturskolans El Sistema-satsning.

- **TA TILLVARA ALLA KULTURSKATTER!**

Örebro har enorma kulturskatter genom den kulturella mångfald som finns. Dessa kulturskatter bör få ett större utrymme i vårt kulturliv.

- **ÖKADE RESURSER TILL BIBLIOTEKEN OCH ÖREBRO KONSTHALL!**

Vi vill värna stadsdelsbiblioteken och planera för fler integrerade folk och skolbibliotek. Ett konstnärligt råd för medve-

tens konst och arkitekturpolicy behöver inrättas och ingå i konsthallens uppdrag.

- **ETT RIKT KULTURLIV**

Vi vill se en mångfacetterad kulturverksamhet i Örebro. Vi tror att grupper i civila samhället, till exempel kyrkor, studieförbund och kulturföreningar har en viktig roll att spela.

Ett rikt kulturliv är inte samma sak som att kommunen ska delfinansiera alla kulturprojekt. Kommunen ska stå som en garant för att den grundläggande kulturella infrastrukturen finns i Örebro och kan inspirera och underlätta kulturintresserades egna initiativ.

Liberalerna vill höja bidragen till kulturföreningar och studieförbund, och att ge hållbara förutsättningar genom långsiktiga avtal.

Liberalerna vill utreda förutsättningarna för konstmuseum och stadsmuseum i samarbete med region Örebro län.

3.6 FRITID OCH IDROTT

Fritidsfrågor berör oss hela livet. En bra fritid är en förutsättning för en bra folkhälsa.

Kommunens ansvar kan både vara stödjande och underlättande. För att främja ett jämställt samhälle spelar till exempel synen på och insatserna för olika fritidsaktiviteter roll. Kommunen har ett viktigt ansvar för jämställdhet inom fritidssektorn.

- **IDROTT I HELA KOMMUNEN!**

Idrottsanläggningar skall finnas i hela kommunen och det ska satsas på spontanidrottsplatser. Vi vill investera i fler mindre idrottshallar i kommunen för att ge mer utrymme till all idrottsverksamhet.

- **JÄMSTÄLLDA VILLKOR!**

Bättre möjligheter för alla, oavsett kön, att utöva idrott ska skapas. Vi vill se över tillgången på lokaler och arenor och kontinuerligt följa bidragssystemen så att de inte missgynnar något av könen.

- **SATSA PÅ RIDSPORTEN!**

Örebro ska ha en ridsportanläggning av högsta kvalitet. Karslunds ridanläggning ska rustas upp.

- **IDROTT FÖR ÅRSRIKA!**

Om vi vill att den åsrika befolkningen skall kunna arbeta och klara sig själva längre, måste kommunen göra insatser som riktar sig till deras behov. Vi vill skapa möjligheter för åsrika att aktivitera sig på den nivå de vill och kan.

- **MENINGSFULL FRITID FÖR ALLA UNGDOMAR!**

Det är väldigt viktigt att det finns möjligheter till en meningsfull fritid för alla ungdomar, oavsett om man idrottar eller vill ägna sig åt andra aktiviteter. Fritidsgårdar är ett sådant exempel.

- **BOSTADSNÄRA AKTIVITET!**

Multianläggningar och urbana idrottsplatser skall finnas i nära anslutning till bostadsområden och de väl använda rörelsestråken.

- **ELITIDROTT!**

Elitidrott är viktigt utifrån fler aspekter. Bland annat ur förebildsperspektiv men också utifrån att den marknadsför Örebro och är underhållning.

4. Vuxenutbildning och Arbetsmarknad

LIBERALISM ÄR VÄGEN TILL EGENMAKT

Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämndens syfte är att skapa rätt förutsättningar att varje individ ska lyckas, oavsett när det sker i livet. Det kan handla om svenska för invandrare, arbetsförberedande åtgärder eller rent stöd. Örebro ska byggas starkare med arbete och självbestämmande i fokus. För att det ska vara möjligt ska vuxenutbildningen utökas och det ska läggas ett större fokus på vägen till arbete. Örebros vuxenutbildning ska ställa tydliga krav och ha tydligare riktlinjer för att skapa en väl fungerande utbildning. Örebros vuxenutbildning behöver politiska krafttag, där utbildningen får egenskapen att anpassa sig efter varje individs kunskaper och erfarenheter. Det är den liberala vägen att gå.

- **UTÖKAD SJÄLVSTÄNDIGHET**
Utökad självständighet och fria val för studerande inom vuxenutbildningen.
- **ÖKADE RESURSER FÖR EN KVALITATIV UTBILDNING**
Örebro behöver en stark vuxenutbildning för dem som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier. Därför måste vi satsa mer på vuxenutbildningen.
- **UTVECKLA ARBETSÅTGÄRDER FÖR ATT FÅ FLER I ARBETE**
Örebros vuxenutbildningsnämnd har de senaste åren gjort många försök att få människor i arbete. Många åtgärder är bra, men fler är politiska luftslott som direkt bör avslutas. Vuxenutbildningen måste bli mer effektiv, och bättre ta tillvara varje skattekrona.
- **SFI INTEGRERAS I KOMVUX**
Svenskundervisningen för invandrare måste anpassas efter individens förkunskap och behov. Liberalerna i Örebro verkar för att SFI skall integreras i komvux.
- **VUXENUTBILDNING- OCH ARBETS-MARKNADSNÄMNDEN SKALL FORTSÄTTA SOM EN EGEN NÄMND**
- **FLER CHANSER I LIVET**
Liberalerna vill ha fler platser på yrkes-högskolan och alla ska ha möjlighet att läsa på komvux.
- **SPRÅKET ÄR NYCKELN-INDIVIDAN-PASSA SFI**
Alla studerande på SFI (Svenska för invandrare) har olika förkunskaper. Utbildningen behöver individanpassas så att den tillgodoser dina behov och löser dina problem. Vid goda förkunskaper skall snabbspår erbjudas- och vid låg utbildningserfarenhet skall den studerande få exakt den hjälp som krävs för att snabbt lära sig det svenska språket.
- **FLEXIBILITET FÖR ARBETE OCH STUDIER**
Många av de studerande på Komvux är i arbetsför ålder och har både viljan och möjligheten att arbeta eller genomföra praktik vid sidan av sina studier. Liberalerna vill att Örebro skall vara flexibla, hitta lösningar och uppmuntra till arbete vid sidan av studier.

5. Näringsliv

5.1 JOBB

Arbete skapar välstånd och betalar för välfärden. Därför för vi en politik som gör att människor hittar tillbaka arbetsmarknaden. Alliansens politik gör skillnad. Efter alliansens åtta år i regeringsställning (2006-2014), kom drygt 300 000 fler i arbete. Detta samtidigt som Sverige genomgick den största finanskrisen sedan 1930-talet. Siffrorna bevisar att en stark arbetsmarknadspolitik ger effekt.

- **BEKÄMPA UNGDOMSARBETSLÖSHETEN!**

Ungdomsarbetslöshet kan aldrig accepteras och vi anser att Örebro måste rikta särskilda resurser för att bekämpa den.

Vi vill bekämpa arbetslösheten genom långsiktiga åtgärder såsom utbildning, lärlings- och praktikplatser.

- **SAMARBETE MED UNIVERSITETET!**

Kommunen ska ha tät kontakt med Örebro Universitet, andra utbildningsinstanser och företagen i vårt område för att säkerställa Örebros kompetensförsörjning.

- **HÖGRE SKATTEINTÄKTER UTAN HÖJD SKATT**

Näringslivet skall inte kvävas av högre skatter. Genom fler skattebetalare, inte högre skatter, bygger vi liberal välfärd. Därför bör kommunalskatten inte höjas.

5.2 FÖRETAGANDE

Om det ska finnas jobb att gå till måste Sverige ha många engagerade företagare. Därför behöver vi en företagarpolitik som uppmuntrar företagande istället för att bestraffa det. Vi har infört enklare regler och lägre skatter för företag, däribland sänkta arbetsgivaravgifter och sänkt bolagsskatt

Vårt välstånd, och möjligheterna att föra en socialt ansvarsfull politik, bygger ytterst på marknadsekonomi och det enskilda företagandet. Arbete ger resurser till välfärden. Att många arbetar och betalar skatt är en förutsättning för att vi ska kunna stötta de personer som inte själva kan försörja sig.

- **FÖRETAGARVÄNLIG KOMMUN!**

Vi verkar för ett dynamiskt näringsliv med en naturlig flora av verksamheter som behövs för ett gott näringslivsklimat och ett välfungerande samhälle. Örebro ska, utan subventioner som snedvrider konkurrensen, arbeta hårt för att underlätta för företagen i kommunen.

Vi vill att kommunen ska vara en självklar servicepartner för Örebros företagare då behov uppstår. Kommunens näringslivsrepresentanter ska vara väl pålästa med gedigen erfarenhet från hållbart företagande och företagandets villkor.

- **ÖREBRO - SVERIGES BÄSTA FÖRETAGARSTAD!**

Örebro måste arbeta mer aktivt med företagsfrågor och samarbeta ännu närmare med näringslivet. Näringslivskontoret ska erbjuda stöd och vägledning till örebroare som vill starta företag och för andra som vill flytta företag till Örebro.

Alla initiativ ska på detta sätt tas till vara och utvärderas objektivt.

- **UTMANA KOMMUNEN**

Öka fokus på intraprenader, socialt företagande, entreprenader och andra former av verksamheter som ger ökat inflytande och mer valfrihet.

- **STÖTTA KVINNORS FÖRETAGANDE**

För att nå ett jämställt samhälle är det viktigt att privat företagande i kvinnodominerade branscher. Det är också viktigt att män tar ut en större del av föräldradledigheten för att på så sätt skapa förutsättningar för kvinnors möjligheter till företagande.

6. Jämställdhet

Sverige är fortfarande ett land med orättvisa skillnader mellan könen. Kvinnor tjänar mindre än män. Kvinnor står för de flesta långtidssjukskrivningarna. Kvinnor står för majoriteten av ansvaret för arbetet med hem och barn. Kvinnor blir fortfarande misshandlade i sina hem.

För att nå ett mer jämställt samhälle är det viktigt att uppmuntra privat företagande i branscher där kvinnor dominerar, att män tar ut en större del av föräldraledigheten och att utbildningsvalen blir mindre könsbundna.

- **ÖREBRO KOMMUN SKA VARA EN JÄMSTÄLLD KOMMUN!**

Kommunen ska garantera en service på lika villkor för varje medborgare oavsett kön. Medborgarna ska känna sig trygga i att genusperspektivet finns i det dagliga arbetet där besluten fattas, resurser fördelas och normer skapas.

- **JÄMSTÄLLDA POLITIKER!**

Kvinnor och män ska kunna vara politiker på lika villkor, det räcker inte att antalet kvinnor och män är lika. Vi vill se över förutsättningar och hitta nya sätt att skapa en bättre arbetsmiljö som tilltalar både män och kvinnor. Möten ska t ex ha tydliga sluttider så det fungerar med barnomsorg.

- **JÄMSTÄLLDA STYRELSER I KOMMUNALA BOLAG!**

Kommunen ska föregå med gott exempel och se till att styrelseposterna i de kommunala bolagsstyrelserna fördelas jämnt mellan könen.

- **EN JÄMSTÄLLD ARBETSPLATS!**

Chefer i Örebro kommun ska vara kunniga i jämställdhet och ta ansvar. Kommunen ska fortsätta att direkt justera osakliga löneskillnader årligen, innan annan lönefördelning görs. Andra förmåner ska vara jämställt fördelade. Sexuella trakasserier ska inte förekomma. Det ska vara enkelt att vara förälder och jobba i Örebro kommun oavsett om du är pappa eller mamma. Jämställdhetsbonusen ska vara väl känd. Andelen män som jobbar inom vård och omsorg och förskola/skola ska öka.

- **VÅLD I NÄRA RELATIONER!**

Våld i nära relationer är alltid oacceptabelt. Örebro måste ha ett starkt förebyggande arbete mot våld i nära relationer. Vi vill också ett bra stöd till brottsoffren - även barnen som ofta är åsyna vittne till våldet men som lätt glöms bort.

- **NEJ TILL KÖNSAPARTHEID!**

Kommunal verksamhet skall inte cementera könsroller, och dess verksamhet skall i huvudsak vara tillgänglig oavsett kön. Därför bör verksamheten inte könssepareras. Svaret mot exempelvis sexuella trakasserier bör i stället vara att straffa förövaren.

7. Civila samhället

Den civila sektorn beskrivs bäst utifrån vad det inte är. Det är inte den privata sektorns företag. Det är inte den offentliga sektorns kommuner, landsting och statliga organisationer. Istället är den civila sektorn allt däremellan. Föreningar, ideella organisationer, tillfälliga nätverk, små eller större gemenskaper, körer, kyrkor och också individer som på ideell basis bidrar till samhällsnyttan. Alla dessa delar bildar det civila samhället.

Det civila samhällets funktion lägger också grunden till det demokratiska samhället och skapar fler band mellan människor av olika bakgrund. Därigenom blir också samhället starkare och mer humant.

Det civila samhället är den plats där många medborgare lär sig att bli en del av den demokratiska processen.

- **ÖKA KUNSKAPEN OM DET CIVILA SAMHÄLLETS BETYDELSE!**

Öka kunskapen i den kommunala organisationen om civila samhällets betydelse och förutsättningar för att bättre kunna stärka samverkan. Alla ska känna till vilka spelregler som gäller för samverkan och bli bättre på att se möjligheter.

- **SAMVERKAN MELLAN FÖRENINGAR!**

För att öka samarbetet mellan föreningar vill vi stödja idrottsföreningar genom att införa möjlighet att få resurser till aktiviteter som ökar den sociala, och den icke tävlingsinriktade delen av vad föreningslivet innebär.

- **TÄNK PÅ DET CIVILA SAMHÄLLET FÖRE BESLUT!**

Kommunen ska före beslut fundera över om det civila samhällets aktörer kan vara de som ska ha ansvaret för genomförandet av olika verksamheter, även när kommunen står för pengarna.

- **TA TILLVARA DET CIVILA SAMHÄLLETS KUNSKAP OCH KVALITÉ!**

Föreningar, organisationer, nätverk och enskilda har ofta kunskaper, till exempel om samhällsplanering och sociala frågor, som kan komplettera kommunens kunskaper. Det är viktigt att dessa kunskaper och organisationernas säregna kvalitet kommer fram i olika former av dialog i god tid före beslut.

8. Allas lika värde

8.1 DISKRIMINERING

Principen om alla människors lika värde och rättigheter är grundläggande för liberalismen. Varje individ ska bedömas som individ, på grund av sina färdigheter och talanger, och inte för att man tillhör en grupp eller på grund av kön, hudfärg, sexuell läggning, religion, ursprung eller en funktionsnedsättning

Även lindriga fördomar och diskriminerande attityder kan få en förödande effekt. All diskriminering måste därför bekämpas på ett kraftfullt sätt. För att motverka diskriminering behöver vi också förändra regler och strukturer som på ytan är neutrala men i praktiken utestänger vissa människor. All dold diskriminering ska förebyggas.

- **HBTQ-KOMPETENS!**

I ett samhälle där heterosexualitet är normen kan ofta situationer uppstå där människor med en annan sexualitet utsätts för diskriminering eller ett kränkande bemötande. Ofta beror det på bristande kunskap om hur man bemöter människor på ett neutralt sätt utifrån deras sexualitet eller könsidentitet. Därför bör kommunala verksamheter HBTQ certifieras.

- **MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER**

Örebro kommun ska leva upp till FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

- **AVIDENTIFIERADE ANSÖKNINGAR!**

Alla rekryteringar i Örebro kommun ska ske med avidentifierade ansökningshandlingar.

8.2 INNANFÖRSKAP FÖR NYANLÄNDA

Grundläggande för vår integrationspolitik är att vi ska riva hinder och öppna möjligheter för alla. Det är utanförskapet, inte invandrarskapet, som definierar den liberala integrationspolitikens arbetsområde.

Örebro skall vara en öppen och välkomnande stad för alla dem som söker sig hit, oavsett om det är från regionen, nationen, EU eller från världen runt omkring.

Det är genom arbete, bra skolor, trygga bostadsområden och en oförsonlig kamp mot diskrimineringen som vi kan bygga upp ett integrerat Sverige. Det är också viktigt att de berörda blir aktiva i kampen mot utanförskapet. Då krävs en politik med arbete i stället för bidrag och eget ansvar i stället för omhändertagande.

En grundläggande kunskap, för att ta del av möten, lära känna nya vänner och arbeta i sin nya stad, är att man lär sig svenska. Därför skall kraven på att lära sig svenska skärpas.

- **UTVECKLINGSARBETE KOPPLAT TILL KULTUR OCH MÅNGFALD!**

Liberalerna vill värna kulturell mångfald. Därför vill vi se ett utvecklingsarbete med fokus på etnicitet och social hållbarhet/inkludering.

- **UTVECKLA VÄGLEDNINGSCENTER**

Örebro vägledningscenter är en viktig del i integrationsmotorn för att snabbare validera tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet. Liberalerna vill att Örebro vägledningscenter får ökade resurser för att snabba på valideringsprocesserna.

- **INDIVIDUALISERAD SFI**

SFI Undervisningen måste bättre anpassas utifrån den nyanländes tidigare kunskaper och erfarenheter. Förutom en god språklig utbildning skall en kvalificerad utbildning om det svenska samhället och dess kultur och traditioner finnas.

9. Kommunal organisation

9.1 NÄMNDORGANISATION

Örebro kommun har en unik organisation. Ingenstans i Sverige finns något liknande.

I allmänna val väljs 65 ledamöter till Kommunfullmäktige (KF). KF väljer sedan 15 ledamöter till Kommunstyrelsen (KS). Under KS finns sedan tre Programnämnder (PN), för skola, sociala frågor och samhällsbyggnadsfrågor. Under PN finns nämnderna som har ansvar för själva verksamheten.

- **FÄRRE NÄMNDER!**

Liberalerna vill ta bort alla programnämnder. Programnämnderna ska ersättas med utskott i kommunstyrelsen. Vi vill ha en renodlad kulturnämnd, miljö och byggnadsfrågor i en gemensam nämnd och bara en socialnämnd samt en vård och omsorgsnämnd.

- **FÄRRE POLITISKA UPPDRAG GER BÄTTRE DEMOKRATI!**

Det är inte rimligt att antalet uppdrag ska vara det som bestämmer om man har en stark eller svag demokrati. Vi vill ha färre uppdrag men se till så att de uppdrag som finns kvar både innehåller ansvar och makt. Minska antalet uppdrag, inte personer som delar på uppdragen.

- **STÄRK KOMMUNFULLMÄKTIGE!**

Örebro kommun borde ha ett större kommunfullmäktige, förslagsvis 75 platser. Fler viktiga frågor måste debatteras och beslutas av fullmäktige.

- **IT-SÄKERHET**

Liberalerna i Örebro skall verka för att kommunen etablerar en allsidig plan för IT-säkerhet som inkluderar löpande analyser och tester av sina digitala system.

9.2 EKONOMI

Ekonomistyrning och kontroll är centralt i Liberalernas mål med Örebro kommuns hela organisation och dess verksamheter. Utan koll på finanserna så säkras inte framtiden. Kostnadsutveckling från nu och in i framtiden är stegrande och kräver kontroll över kostnadsdrivande verksamheter men också tydligare prioriteringar. Valfärden ska värnas i prioriteringarna över våra resurser. I all planering och styrning inom kommunen ska ekonomisk kompetens finnas. Samhällets alla aktörer behövs och ska vara delaktiga i att nå målen. För att kunna leverera det bästa samt för att kunna få resurserna att räcka till. Detta kräver både tydligare regler i upphandling, mer inkludering, vidgad utmaningsrätt och långsiktigare avtal med alla det berör. Näringsliv, Civilsamhället (föreningar o övriga organisationer) samt andra myndigheter.

- **BÄTTRE SERVICE!**

Servicegarantierna ska utvecklas. Bygglov, miljötillstånd och annan myndighetsutövning ska bli mer kundanpassad och ske snabbt och säkert.

- **MINSKAD FÖRVALTNING!**

Genom en förändrad kommunal organisation, politiskt och administrativt, kan avsevärda belopp sparas, utan att det påverkar verksamheterna. Färre nämnder, färre förvaltningar och bättre styrmodell skapar möjligheter till bättre ekonomi och tydligare individperspektiv.

- **FLER UTFÖRARE!**

Flera olika utförare av kommunalt finansierade välfärdstjänster, privata, ideella och offentliga, skapar bättre förutsättningar för individerna att bestämma,

oavsett om det handlar om barnomsorg, skola, äldreomsorg eller teknisk service.

Det ger också bättre förutsättningar för en god ekonomi.

- **BÄTTRE UPPHANDLING!**

Kommunens upphandling ska ske så att även små, lokala företag kan vara med och konkurrera. Det ger fler jobb, bättre miljö och stabilare ekonomi.